

BügelHajema

Plek voor ideeën

29 MAART 2010

[Handwritten signature]

Beter Wonen Vechtdal
t.a.v. de heer K. van der Veen
Postbus 19
7770 AA HARDENBERG

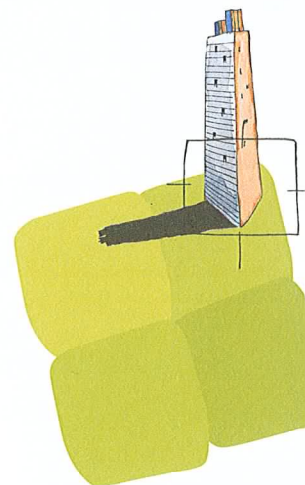
kenmerk 0487/115/DM

projectnummer 115.31.50.00.13

datum 26-03-2010

behandeld door Vegelin

onderwerp Advies Natuurwaarden Gramsbergen, Acaciastraat 27 tot en met 45

Geachte heer Van der Veen,

Hierbij ontvangt u twee exemplaren van het Advies Natuurwaarden Gramsbergen, Acaciastraat 27 tot en met 45.

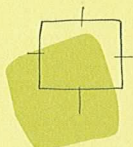
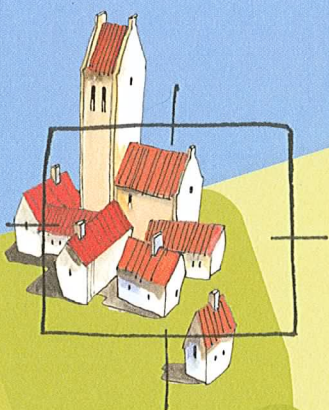
Uit het onderzoek blijkt dat bij de uitvoering van de plannen vanuit ecologisch oogpunt alleen rekening dient te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De specifieke conclusies en voorwaarden kunt u in de bijgevoegde rapportage lezen.

Wij hopen dat het onderzoek naar uw tevredenheid is uitgevoerd en dat wij u in de toekomst wederom van dienst kunnen zijn.

Met vriendelijke groet,

mw. H. Vegelin

Advies Natuurwaarden Gramsbergen,
Acaciastraat 27 tot en met 45

BügelHajema

Plek voor ideeën

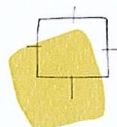
Advies Natuurwaarden Gramsbergen,
Acaciastraat 27 tot en met 45

Inhoud

Rapport en bijlagen

23 maart 2010

Projectnummer 115.31.50.00.13

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	5
1.1	Aanleiding onderzoek	5
1.2	Soortenbescherming	5
1.3	Gebiedsbescherming	6
2	Inleiding	7
2.1	Procedure	7
2.2	Soortenbescherming	7
2.3	Gebiedsbescherming	9
3	Beschrijving van het plangebied en het voornemen	11
4	Natuurwaarden	13
4.1	Beschermde gebieden	13
4.2	Soortenonderzoek	15
4.2.1	Vaatplanten	16
4.2.2	Zoogdieren - vleermuizen	17
4.2.3	Zoogdieren - overige	18
4.2.4	Vogels	20
4.2.5	Amfibieën	21
4.2.6	Reptielen	22
4.2.7	Vissen	22
4.2.8	Dagvlinders	22
4.2.9	Libellen	23
4.2.10	Overige ongewervelde soorten	23
5	Conclusie	25
5.1	Gebiedsbescherming	25
5.2	Soortenbescherming	25
6	Bronnen	27
6.1	Veldbezoek	27
6.2	Media	27
6.3	Gegevens	27
6.4	Literatuur	27

Bijlagen

S a m e n v a t t i n g

1.1

Aanleiding onderzoek

Er bestaan plannen om aan de Acaciaweg 27 tot en met 45 te Gramsbergen een aantal seniorenwoningen te realiseren. De huidige bebouwing dient hiertoe te worden gesloopt. In het kader van de Flora- en faunawet is een onderzoek uitgevoerd naar de aanwezige natuurwaarden in het gebied. Tevens is gekeken naar de effecten op beschermde gebieden in de omgeving.

1.2

Soortenbescherming

Voor de in het kader van de Flora- en faunawet relevante soortengroepen is in tabel A aangegeven of er mogelijk verbodsovertredingen worden verwacht en welke vervolgstap dient te worden genomen.

Tabel A. Verbodsovertredingen en vervolgstappen beschermde soorten Flora- en faunawet

Soortengroep	Verbodsovertreding van beschermde soorten in het plangebied	Vervolgstap
Vaatplanten	-	-
Vleermuizen	-	-
Overige zoogdieren	Egel	Geen. Hier geldt een vrijstelling voor
Vogels	Enkele broedvogels	Geen, indien bij de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen
Amfibieën	Gewone pad en bruine kikker	Geen. Hier geldt een vrijstelling voor
Reptielen	-	-
Vissen	-	-
Dagvlinders	-	-
Libellen	-	-
Overige soorten	-	-

1.3

Gebiedsbescherming

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen op een voldoende afstand van het plangebied, zodat gezien de aard van de ingrepen geen negatieve effecten zijn te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig.

De Ecologische Hoofdstructuur ligt op korte afstand van het plangebied. Gezien de afgeschermd ligging van het plangebied en het ontbreken van belangrijke onderlinge ecologische relaties zijn geen negatieve effecten op de Ecologische Hoofdstructuur te verwachten.

De activiteit is op het punt van de gebiedsbescherming van de Ecologische Hoofdstructuur niet in strijd met de Omgevingsvisie Overijssel.

Op beide punten is het aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, om deze visie te bevestigen.

Inleiding

2.1

Procedure

Ten behoeve van de realisatie van een aantal seniorenwoningen aan de Acaciastraat 27 tot en met 45 te Gramsbergen in de gemeente Hardenberg dient een ruimtelijk ordeningsprocedure te worden doorlopen. In dit kader is het noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar de aanwezige natuurwaarden in het gebied (soortenbescherming en gebiedsbescherming). Het voorliggende rapport geeft dit onderzoek weer.

2.2

Soortenbescherming

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in elk geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12).

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel. Deze soorten zijn vermeld op lijsten die zijn gebaseerd op het Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet. De verboden in de artikelen 9, 10 en 11 gelden niet voor mol, bosmuis en veldmuis. Ook gelden ze niet voor huisspitsmuis als deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

SOORTENBESCHERMING

BESCHERMINGSREGIMES

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in tabellen (zie ook bijlage 6).

- Algemene soorten (in dit rapport aangegeven als 'soorten in tabel 1'). Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling voor de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.
- Overige soorten (in dit rapport aangegeven als 'soorten in tabel 2'). Voor overige soorten en vogelsoorten geldt eveneens een vrijstelling bij ruimtelijke activiteiten, mits de activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor versterking van de soorten uit tabel 2 ontheffing worden aangevraagd.
- Strikt beschermde soorten. Bijlage 1-soorten van de AMvB 2004 en bijlage IV-soorten van de Habitatrictlijn (in dit rapport aangegeven als 'soorten in tabel 3').
Voor deze soorten geldt in principe geen vrijstelling. Voor versterking van deze soorten en van vogels kan slechts onder bepaalde voorwaarden ontheffing worden verleend. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig moeten worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep.

HABITAT

De Flora- en faunawet beschermt individuele exemplaren van een soort en vaste rust- en verblijfplaatsen van diersoorten. Voor een goede instandhouding van een diersoort zijn echter ook behoud van foerageergebied en migratieroutes nodig. Dat wordt in dit rapport ook mee gewogen.
Deze aspecten worden in de nieuwe interne handleiding van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ook overwogen bij de besluitvorming over ontheffingverlening.

RODE LIJST

In dit rapport wordt tevens aandacht geschonken aan soorten van de Rode lijst. Hierop staan Nederlandse soorten die bijzondere aandacht nodig hebben. Deze soorten worden bedreigd, zijn zeldzaam of erg kwetsbaar of nemen sterk in aantal af (zie bijlage 5). De Rode lijsten zijn officieel door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004 en gedeeltelijk vervangen door het Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna). Veel rode lijstsoorten (vooral planten) worden echter niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen duidelijke juridische status.

2.3

Gebiedsbescherming

Naast het soortenbeleid uit de Europese Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) moet op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) ook aandacht worden besteed aan beschermde natuurgebieden uit deze regelgeving. Dit is uitgewerkt in het Natura 2000-beleid. Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten precies moeten worden beschermd. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan. In het kader van de Vogelrichtlijn zijn speciale beschermingszones aangewezen ter bescherming van vogelsoorten vermeld in bijlage I van deze richtlijn, van trekvogels op de Nederlandse Rode lijst en van hun habitatten. Deze aanwijzing is in Nederland nagenoeg voltooid. In het kader van de Habitatrichtlijn zijn speciale beschermingszones aangemeld bij de Europese Commissie ter bescherming van leefgebieden vermeld in bijlage I en van planten- en diersoorten vermeld in bijlage II van deze richtlijn. Alle gebieden die zich kwalificeren voor aanmelding zijn op grond van de genoemde richtlijnen beschermd alsof ze al zijn aangewezen.

Onder de oude Natuurbeschermingswet 1967 vielen twee typen gebieden: nationale en beschermde natuurmonumenten en gebieden die de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft aangewezen ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen. Per 1 oktober 2005 vallen de Natura 2000-gebieden samen met de twee hiervoor staande typen gebieden onder de Natuurbeschermingswet 1998. Daar waar de beschermde natuurmonumenten samenvallen met een Natura 2000-gebied verliest het gebied zijn status als beschermd natuurmonument. Voor ingrepen in of in de omgeving van een dergelijk gebied moet door middel van een vooroverleg tussen bevoegd gezag en initiatiefnemer worden ingeschat of er een kans is op een significant negatief effect. Wanneer geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringstoets worden uitgevoerd. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een Natuurbeschermingswetrapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. Dit is bijna altijd het college van Gedeputeerde Staten van de provincie. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.

NATUURBESCHERMINGS-
WET

Voor alle gebieden geldt dat ruimtelijke ontwikkelingen worden getoetst aan de vigerende aanwijzingsbesluiten. Dit zijn vaak nog de aanwijzingen als Vogelrichtlijngebied, als beschermd natuurmonument of staatsnatuurmonument of de aanmelding en voorlopige aanwijzing als Habitatrichtlijngebied. De instandhoudingsdoelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbe-

sluiten en de beheerplannen van de Natura 2000-gebieden. In het aanwijzingsbesluit en het beheerplan staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is of wordt aangewezen. Deze instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad en in de toekomst aan te wijzen instandhoudingsdoelen mogen niet onmogelijk worden gemaakt.

De aanwijzingsbesluiten voor Natura 2000-gebieden zijn echter ten tijde van het schrijven van dit rapport nog niet voor alle gebieden klaar. In 2006 zijn 119 gebieden (eerste tranche en Waddentranche) voor aanwijzing in procedure gebracht. De conceptaanwijzingsprocedure voor 29 van de resterende gebieden is in september 2008 gestart. Voorjaar 2009 zijn bovendien delen van de Noordzee in concept aangewezen. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft op 24 september 2009 de conceptaanwijzing van nog eens 11 Natura 2000-gebieden gestart. Het gaat om de gebieden Lauwersmeer, Bargerveen, Rottige Meenthe & Brandemeer, Stelkampsveld, Korenburgerveen, Binnenveld, Lingegebied & Diefdijk-Zuid, De Wilck, Biesbosch, Bunder- en Elsloërbos en Drentsche Aa-gebied.

De minister heeft op 19 februari 2008 de eerste drie en op 25 februari 2009 de volgende zeven gebieden definitief aangewezen. Uit de eerste tranche zijn de gebieden Voornes Duin, Duinen Goeree & Kwade Hoek en Voordelta en uit de Waddentranche zijn de gebieden Waddenzee, Duinen en Lage Land Texel, Duinen Vlieland, Duinen Terschelling, Duinen Ameland, Duinen Schiermonnikoog en Noordzeekustzone aangewezen. Op 10 september 2009 zijn ook de gebieden Witterveld, Engbertsdijksvenen, Arkemheen, Deurnsche Peel & Mariapeel en Groote Peel aangewezen. Per 1 september 2009 is voor ruim 80 van de 168 gebieden een conceptbeheerplan beschikbaar. Voor alle gebieden zou de definitieve aanwijzing eind 2010 van kracht moeten zijn. Voorlopig wordt daarom, voor het overgrote deel van de gebieden, mede getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of conceptaanwijzingsbesluiten.

ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur uit de Nota Ruimte (Regeringsbeslissing 2006) en de Omgevingsvisie Overijssel geniet een vergelijkbare bescherming. Ingrenpen bij deze gebieden worden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst bij een ruimtelijke procedure. De Ecologische Hoofdstructuur mag niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

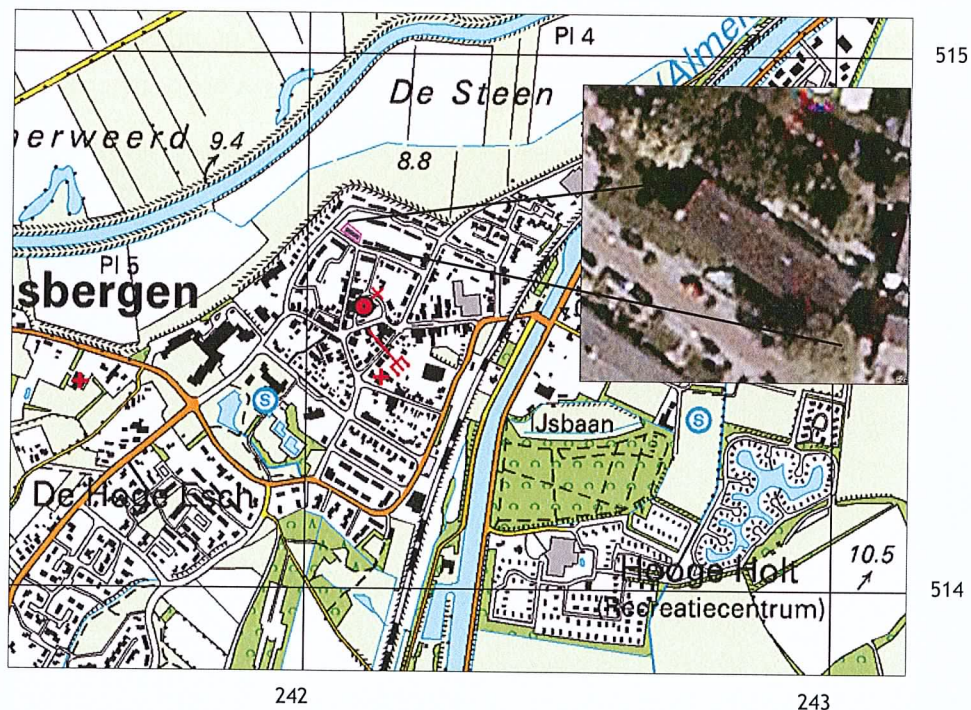
In juli 2007 is door het Rijk en de provincies het beleidskader Spelregels EHS, Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS uitgegeven. Met dit beleidskader kan maatwerk worden geboden. In het beleidskader wordt onder andere een beoordelingskader gegeven (significantie) en wordt aangegeven dat ook externe werking een expliciet te beoordelen effect is.

Beschrijving van het plangebied en het voornemen

Het plangebied ligt in een woonwijk in het noordwesten van Gramsbergen. Ten noorden en westen van deze woonwijk liggen de uiterwaarden van de Vecht die uit grasland en akkerland bestaan. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied.

HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied ligt op de hoek van de Acaciastraat en de Goudenregenstraat. Het plangebied bestaat uit een ruim veertig jaar oud woonblok bestaande uit tien portiekwoningen met een kleine berging en omliggend groen.

Figuur 1. Plangebied (roze), omliggend gebied en kilometerhokken (grijze lijnen)

Het woonblok vanaf de Acaciastraat

Het woonblok vanaf de Goudenregenstraat

BODEM EN WATER

De bodemsamenstelling en de grondwaterstand zijn voor veel planten- en diersoorten een bepalende factor voor het voorkomen in een gebied. Aangezien de bodem in het plangebied in de bebouwde kom ligt en de bovenlaag van de bodem is verstoord met een sterk gereguleerd waterregiem, komen eventuele infiltratie- en kwelaspecten hier niet meer in de vegetatie en verdere natuurwaarden tot uitdrukking.

PLANNEN

Het voornemen is om tien (tweemaal vijf gestapeld) seniorenwoningen te realiseren. Een verbeelding is op het moment van schrijven nog niet voorhanden. De nieuwe inrichting is binnen de huidige kavel gepland. Alvorens de bouwactiviteiten kunnen plaatsvinden, wordt het huidige woonblok Acaciastraat 25 tot en met 47 gesloopt. Struiken en mogelijk enkele bomen in het plangebied worden verwijderd. De bodem zal na de sloop bouwrijp worden gemaakt. Op het moment van schrijven is nog niet besloten hoe de funderingen van de toekomstige bebouwing worden gerealiseerd.

Natuurwaarden

4

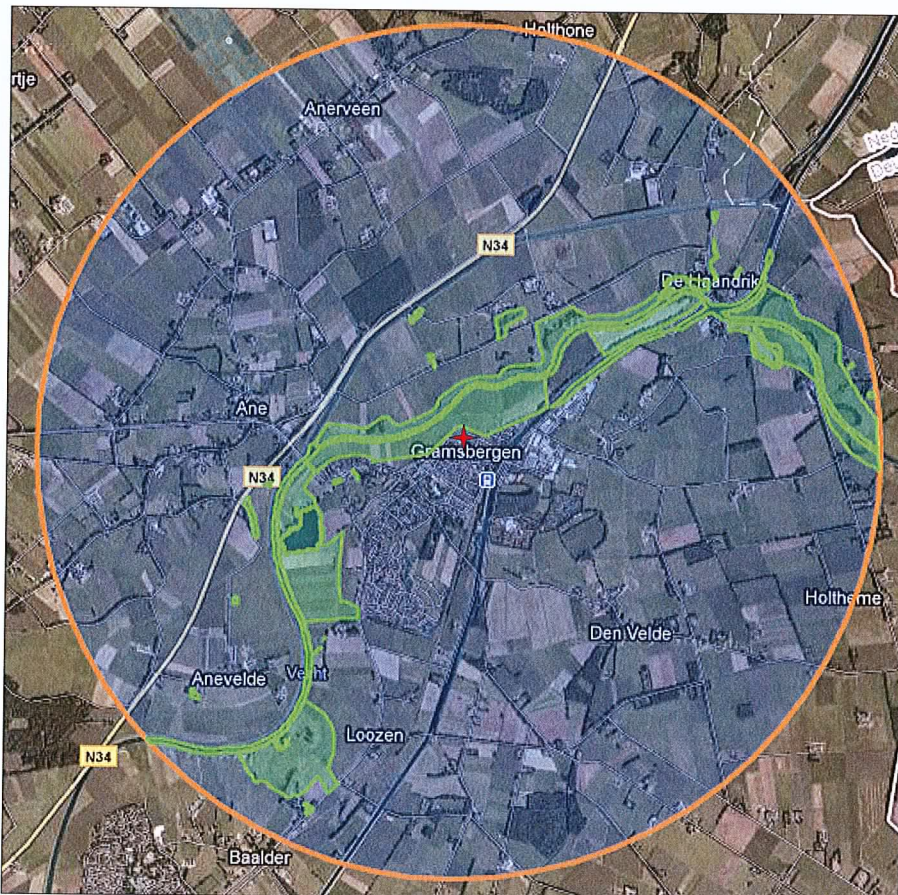
4.1

Beschermde gebieden

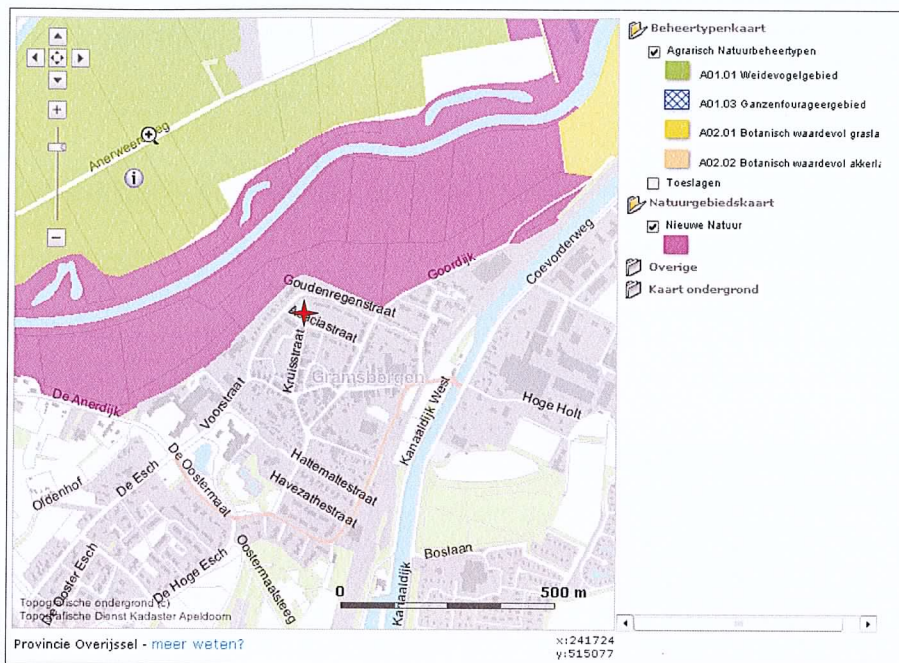
Het plangebied is geen onderdeel van een gebied dat in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is aangewezen als beschermd. De dichtstbijzijnde aangewezen gebieden zijn de Natura 2000-gebieden Engbertsdijkvenen en het Vecht- en Beneden-Reggegebied. Beide gebieden liggen op een afstand van ongeveer 13 km. Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Het dichtstbijzijnde gebied dat hiervan deel uitmaakt, zijn de uiterwaarden van de Vecht. De afstand van het plangebied tot dit gebied is ruim 50 m (zie figuur 2 en figuur 3).

INVENTARISATIE

Tevens ligt het plangebied niet nabij een door de provincie aangewezen ganzenfoerageergebied. Een door de provincie aangewezen weidevogelgebied ligt op een afstand van ongeveer 270 m van het plangebied (zie figuur 3).

Figuur 2. Ecologische Hoofdstructuur/gebieden binnen een straal van 3 km van het plangebied (rode ster) (bron: LNV kaartenmachine)

Figuur 3. Detail van de Ecologische Hoofdstructuur (roze) en weidevogelgebieden (groen) op korte afstand van het plangebied (rode ster) (bron: provincie Overijssel)

EFFECTEN

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen op een ruime afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en infrastructuur. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen negatieve effecten te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig.

De uiterwaarden liggen op korte afstand van het plangebied. Tussen het plangebied en de Ecologische Hoofdstructuur ligt de Goudenregenstraat met woningen en een dijklichaam. De uiterwaarden bestaan ter hoogte van het plangebied uit open weide- en akkerpercelen met smalle afwateringssloten. Het plangebied ligt in de bebouwde kom en redelijk afgeschermd ten opzichte van de uiterwaarden. Ecologische relaties tussen het plangebied en de Ecologische Hoofdstructuur zijn niet of nauwelijks te verwachten. Negatieve effecten op de Ecologische Hoofdstructuur worden dan ook niet verwacht.

De toekomstige situatie in het plangebied waarbij de nieuwe bebouwing twee bouwlagen hoger wordt dan de woonhuizen die het plangebied nu aan het zicht van het weidevogelgebied onttrekken, zal, gezien de afstand, niet van invloed zijn op broedende weidevogels. Wanneer tijdens de bouw- en sloopfase rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels zal geen sprake zijn van een negatief effect op het aangewezen weidevogelgebied. Bovendien kent de provincie Overijssel de Ecologische Hoofdstructuur geen externe werking toe, naar aanleiding van het schrappen van externe werking ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur uit de Nota Ruimte.

De voorgenomen activiteit zal op het punt van de gebiedsbescherming van de Ecologische Hoofdstructuur door het College van Gedeputeerde Staten van de

provincie Overijssel waarschijnlijk worden beoordeeld als niet in strijd met het Streekplan Overijssel 2000+.

Beide punten kunnen in het kader van de oriëntatiefase worden bevestigd door deze rapportage voor te leggen aan vertegenwoordigers van het bevoegd gezag. Desgewenst kan dit rapport door de initiatiefnemer en de opstellers, met de vertegenwoordigers van het bevoegd gezag worden besproken. Het is redelijk om te verzoeken dat de uitkomst van de bespreking met het oog op de planologische procedure schriftelijk wordt vastgelegd.

4.2

Soortenonderzoek

Het plangebied ligt in het kilometerhok¹ 242-514 en in uurhok¹ 22-35. Figuur 1 geeft een overzicht van het plangebied en de omliggende kilometerhokken.

LIGGING

Voor het soortenonderzoek zijn gegevens gebruikt van Het Natuurloket² (zie ook tabel B) en de provincie Overijssel. Daarnaast zijn per uurhok waarnemingen verzameld uit de landelijke en gemeentelijke soortenatlassen voor zoogdieren, vleermuizen en broedvogels. De verspreidingsgegevens van reptielen en amfibieën zijn afkomstig uit het Waarnemingenoverzicht 2006 van Stichting RAVON. De verspreidingsgegevens van dagvlinders en libellen zijn afkomstig uit het Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' van EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. Verder zijn rapporten geraadpleegd die eerder door BügelHajema Adviseurs zijn opgesteld in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in gebieden die in de omgeving liggen. Tot slot is de website www.waarneming.nl, geraadpleegd. Op deze website worden waarnemingen getoond die voornamelijk door vrijwilligers zijn verzameld. Genoemde website wordt bij de soortenbespreking alleen genoemd indien de waarnemingen een toegevoegde waarde hebben.

BESTAANDE INFORMATIE

Enkele verspreidingsgegevens van de hiervoor genoemde bronnen berusten voor een deel op dezelfde waarnemingen. Het verschil tussen deze bronnen ligt in de schaal van weergave en de waarnemingsperiode. De gebruikte gegevens zijn opgenomen in de bijlagen. De gegevens die zijn geregistreerd per kilometerhok of per uurhok zijn niet rechtstreeks tot het te onderzoeken plangebied te herleiden. Voor de interpretatie van deze gegevens is ecologische veldkennis noodzakelijk.

¹ Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland. Een uurhok is een gebied van 5 km bij 5 km gebaseerd op diezelfde verdeling.

² Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van talloze organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF). Het Natuurloket bezit zelf geen gegevens. Het Natuurloket is een initiatief van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de organisaties binnen de VOFF (www.natuurloket.nl).

Tabel B. Opgave van Het Natuurloket (d.d. 22 februari 2010)

Rapportage voor kilometerhok X:242 / Y:514								
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1	1				goed	-	1991-2007
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	4	5		4		slecht	51-100%	1997-2007
Broedvogels			2			slecht	0%	1996-2007
Watervogels						goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						redelijk		1998-2008
Nachtvlinders						matig		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht		1993-2007

Legenda

FF1 = Flora- en faunawet tabel 1 (vrijstelling)

FF23 = Flora- en faunawet tabel 2 + tabel 3 (streng beschermd)

Hrl = Habitatrictlijn (alleen bijlagen 2 en 4)

RL = Rode lijst

Volledigheid: Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortengroep.

Detail: Met dit percentage wordt aangegeven welk aandeel van alle van dit kilometerhok beschikbare gegevens van rode lijstsoorten en wettelijk beschermde soorten er ook informatie op detailniveau (ten minste op 100 m nauwkeurig) beschikbaar is.

Actualiteit: Per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.

Donker grijsintint: Veld is niet van toepassing.

VELDWERK

Het plangebied is eind februari 2010 bezocht om een indruk te krijgen van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie paragraaf 6.1).

Het veldbezoek is niet in het meest geschikte seizoen uitgevoerd. Gezien de stedelijke aard van het plangebied kan met behulp van de indruk die van het plangebied is verkregen, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens van alle soortengroepen toch met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van soorten in het gebied.

4.2.1

V a a t p l a n t e n

GEGEVENS

Volgens de opgave van Het Natuurloket is het betreffende kilometerhok goed onderzocht op het voorkomen van vaatplanten in de periode van 1991 tot en met 2007. Er is een ontheffingplichtige soort binnen het kilometerhok waargenomen. Gedetailleerde soortengegevens zijn niet opgevraagd, omdat uit eerdere rapporten, opgesteld door BügelHajema Adviseurs, blijkt dat het om de tabel 2-soort lange ereprijs gaat. Ook de aard van het plangebied (woonblok

met aangeplant groen op verstoorde bodem) geeft geen aanleiding om gedetailleerde gegevens op te vragen.

De aard van het plangebied geeft in combinatie met het veldbezoek en het hiervoor staande een voldoende beeld voor dit onderzoek.

Volgens de gegevens van Het Natuurloket zijn in het betreffende kilometerhok een tabel 1- en een tabel 2- of tabel 3-soort waargenomen. Uit een eerdere rapportage opgesteld door BügelHajema Adviseurs blijkt dat de waargenomen tabel 1-soort zwanenbloem is en de tabel 2-soort lange ereprijs betreft. Zwanenbloem groeit aan en in ondiep voedselrijk water. Lange ereprijs groeit op natte matig voedselrijke grond aan oevers en langs spoordijken. Beide soorten zijn op grond van hun specifieke biotoopeisen uit te sluiten in het plangebied. De vegetatie van het plangebied bestaat uit aangeplant groen. De bodembedekker klimop is sterk aanwezig. Struiken als laurierkers en grootbladige hulst, sneeuwbes, wilde liguster en Gelderse roos zijn aangeplant. In het plangebied staan enkele bomen, waaronder een esdoornsoort en drie exemplaren van een sierkers. Aan zowel de voorzijde als de achterzijde van het gebouw bevinden zich kleine gazons met Engels raai gras en kruiden van een voedselrijke bodem als witte klaver, hondsdrif en paardenbloem.

In het plangebied zijn geen beschermde soorten of soorten van de Rode lijst aangetroffen en worden op grond van de aard en het gebruik van het plangebied ook niet verwacht.

INVENTARISATIE

Wilde liguster

Hondsdrif

Door de geplande ontwikkelingen worden geen negatieve effecten op beschermde soorten of soorten van de Rode lijst verwacht.

EFFECTEN

4.2.2

Zoogdieren - vleermuizen

Volgens de opgave van Het Natuurloket is het betreffende kilometerhok slecht onderzocht op het voorkomen van zoogdieren (en dus ook vleermuizen) in de periode van 1997 tot en met 2007. Er zijn vijf tabel 2- of tabel 3-soorten waargenomen, waarvan vier soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrictlijn. Alle vleermuizen staan in tabel 3 van de AMvB 2004 en in bijlage IV

GEGEVENS

van de Habitatrichtlijn. Gezien het voornamelijk stedelijk biotoop in het kilometerhok gaat het waarschijnlijk om vier vleermuissoorten.

De gebruikte verspreidingsgegevens zijn afkomstig uit het Basisrapport biodiversiteit Hardenberg. Dit rapport heeft de verspreiding van vleermuissoorten in de periode van 1970 tot en met 2000 in kaart gebracht op basis van kilometerhokken. Deze gegevens zijn redelijk actueel, gedetailleerd en lijken volledig. Daarnaast zijn verspreidingsgegevens opgevraagd bij de provincie Overijssel. Deze gegevens zijn weergegeven op kilometerhokniveau en verzameld in de periode van 1988 tot en met 2005 en zijn hiermee actueel en gedetailleerd. Deze gegevens geven in combinatie met het verkennend veldbezoek een voldoende beeld van de voorkomende vleermuizen en de aanwezige gebiedsfuncties.

INVENTARISATIE

Volgens de opgave van Het Natuurloket zijn vier vleermuissoorten waargenomen in het betreffende kilometerhok. Uit de gegevens van de provincie Overijssel blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis zijn waargenomen. Volgens de gegevens van het Basisrapport biodiversiteit Hardenberg is naast de genoemde soorten ook meervleermuis waargenomen in het kilometerhok. In het plangebied zijn geen geschikte bomen aanwezig waarin boombewonende soorten kunnen verblijven. Het woonblok heeft een plat dak met houten daklijsten. Deze lijsten zijn niet toegankelijk voor vleermuizen. Open stootvoegen zijn aanwezig, maar deze bevinden zich op enkele decimeters van de grond waardoor vleermuizen hier geen gebruik van zullen maken als invliegopening naar de spouw. Boven twee balkondeuren zijn door verwerking kleine spleten ontstaan tussen houten plafondplaten en de muur. Gezien de hoeveelheid aanwezige spinnenwebben en het ontbreken van sporen van vleermuizen is het zeer onwaarschijnlijk dat hier vleermuizen tussen kruipen. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Mogelijk maakt het plangebied voor een klein deel, deel uit van het foerageergebied van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.

EFFECTEN

Door de geplande ontwikkelingen worden geen verblijfplaatsen van vleermuizen verstoord of vernietigd. Het plangebied zal tijdens de werkzaamheden tijdelijk minder geschikt worden voor vleermuizen. Mede door de geringe omvang van het plangebied en de aanwezigheid van voldoende aangrenzend jachtgebied heeft dit echter geen negatieve invloed op de in de omgeving aanwezige vleermuizen. Het plangebied zal niet wezenlijk veranderen en na de herinrichting wordt nieuw groen aangeplant waardoor er weer voldoende voedsel in de vorm van insecten aanwezig zal zijn.

4.2.3

Zoogdieren - overige

GEGEVENS

Volgens de opgave van Het Natuurloket is het betreffende kilometerhok slecht onderzocht op het voorkomen van zoogdieren in de periode van 1997 tot en met 2007. Er zijn vijf tabel 2- of tabel 3-soorten waargenomen, waarvan vier

soorten zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrictlijn. Naast de vier waargenomen vleermuissoorten (zie paragraaf 4.2.2) is een tabel 2- of 3-soort waargenomen. Gezien de aard en het gebruik van het plangebied zijn gedetailleerde verspreidingsgegevens niet opgevraagd.

Verspreidingsgegevens van zoogdieren zijn afkomstig uit het Basisrapport biodiversiteit Hardenberg. Dit rapport heeft de verspreiding van zoogdieren in de periode van 1970 tot en met 2000 in kaart gebracht op basis van kilometerhokken. Deze gegevens zijn redelijk actueel en gedetailleerd, maar lijken onvolledig. Daarnaast is de landelijke zoogdierenatlas geraadpleegd. Deze atlas heeft de verspreiding van zoogdieren in de periode van 1970 tot 1988 in kaart gebracht op basis van uurhokken. Deze gegevens zijn redelijk verouderd en weinig gedetailleerd, maar redelijk volledig. De bekende gegevens geven in combinatie met het veldbezoek toch een voldoende beeld voor deze soortengroep.

Volgens de opgave van Het Natuurloket zijn vier tabel 1-soorten en één tabel 2- of tabel 3-soort waargenomen in het betreffende kilometerhok. Volgens de gegevens van het Basisrapport biodiversiteit Hardenberg zijn in het betreffende kilometerhok vijf tabel 1-soorten en twee niet beschermde soorten waargenomen. Volgens de gegevens van de landelijke zoogdierenatlas zijn in het betreffende uurhok acht tabel 1-soorten, één tabel 3-soort (das) en twee niet beschermde soorten (zie bijlage 1) waargenomen. De waargenomen tabel 3-soort das is volgens de gegevens van het Basisrapport biodiversiteit Hardenberg ten zuidoosten van Gramsbergen waargenomen. Het plangebied dat midden in een woonwijk ligt, behoort niet tot het natuurlijke biotoop waar das in voorkomt. Deze soort is dan ook niet in het plangebied te verwachten. De niet binnen het uurhok vermelde tabel 2-soort steenmarter is volgens de gegevens van het Basisrapport biodiversiteit Hardenberg ook in de omgeving van Gramsbergen waargenomen. De bebouwing in het plangebied is niet toegankelijk voor steenmarter. Mogelijk maakt het plangebied wel voor een klein deel, deel uit van het foerageergebied van deze soort. In het plangebied zijn algemene soorten van een stedelijke omgeving te verwachten. Dit zijn tabel 1-soorten als bosmuis, huisspitsmuis en egel.

INVENTARISATIE

Bosmuis

Egel

EFFECTEN Door de geplande ontwikkelingen worden mogelijk verblijfplaatsen van bosmuis, huisspitsmuis en egel verstoord of vernietigd. Hierbij kunnen enkele exemplaren worden gedood. Genoemde soorten zijn alle algemene soorten uit tabel 1 waarvoor in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling geldt.

Het plangebied zal niet wezenlijk veranderen waardoor het na de geplande ontwikkelingen nog steeds geschikt zal blijven als onderdeel van het foeraargeergebied van steenmarter.

De verboden in de artikelen 9, 10 en 11 gelden niet voor bosmuis. Ook gelden ze niet voor huisspitsmuis als deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

4.2.4

Vogels

GEGEVENS Volgens Het Natuurloket is het kilometerhok slecht onderzocht op het voorkomen van broedvogels in de periode van 1996 tot en met 2007. Het kilometerhok is goed onderzocht op het voorkomen van watervogels in de winterperiodes van 1996/1997 tot en met 2006/2007. Gezien de aard van de ontwikkelingen en de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom, hebben deze gegevens geen toegevoegde waarde voor het onderzoek en zijn de gegevens daarom niet opgevraagd. De gebruikte verspreidingsgegevens van broedvogels zijn afkomstig uit de Atlas van de Nederlandse broedvogels. De gegevens voor deze atlas zijn verzameld in de periode van 1998 tot en met 2000 en worden op uurhokniveau weergegeven. Deze gegevens zijn redelijk recent en volledig, maar erg globaal. Gezien de terreinomstandigheden geven de bekende gegevens, in combinatie met het veldbezoek, een voldoende beeld van de soortengroep vogels.

INVENTARISATIE Volgens de gegevens van de Atlas van de Nederlandse broedvogels zijn in het uurhok 88 soorten bekend, waarvan 22 rode lijstsoorten (zie bijlage 2). Gezien de ligging, het biotoop van het plangebied en het ontbreken van nestgelegenheid zal geen van de rode lijstsoorten in het plangebied tot broeden komen. De rode lijstsoort huismus maakt mogelijk gebruik van het plangebied als onderdeel van het foeraargeergebied.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied koolmees, vink en merel waargenomen. In het aanwezige groen zullen algemene soorten als merel, roodborst, Turkse tortel en winterkoninkje tot broeden komen. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen in het plangebied.

OVERWINTERENDE VOGELS Het plangebied heeft geen bijzondere waarde voor wintervogels. In de huidige situatie is het plangebied 's winters interessant voor enkele foeragerende zangvogels die in de houtsingels vruchten, zaden of insecten eten. Er komen soorten voor als sijs, vink en mezensoorten.

Koolmees

Merel

Door de geplande ontwikkelingen worden geen jaarrond beschermde nesten vernietigd.

EFFECTEN

Aangezien vogels onder andere in het opgaand groen tot broeden komen, dient tijdens de werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen. Alle vogels (uitgezonderd exoten) zijn in het broedseizoen beschermd. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als voor het broedseizoen wordt begonnen en de werkzaamheden continu voortduren. Bij de tweede optie zal in elk geval het te verwijderen opgaand groen buiten het broedseizoen moeten zijn verwijderd. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

4.2.5

A m f i b i e ë n

De verspreidingsgegevens van amfibieën zijn afkomstig van het Waarnemingenoverzicht 2006 van Stichting RAVON. Op deze kaarten is de verspreiding van amfibieën in de periode van 1997 tot en met 2006 weergegeven op basis van uurhokken. De gegevens zijn vrij recent, maar zijn deels onvolledig en erg globaal. Gezien de aard van het plangebied, geeft het veldbezoek in combinatie met deze gegevens evenwel een voldoende beeld voor dit onderzoek.

GEGEVENS

Volgens de gegevens van het Waarnemingenoverzicht 2006 zijn in het uurhok vier soorten waargenomen, waarvan één tabel 3-soort en drie tabel 1-soorten. In en nabij het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het plangebied bestaat uit perkjes en bebouwing. Alleen mobiele en weinig kritische soorten als gewone pad en bruine kikker foerageren mogelijk incidenteel in het plangebied. De aanwezige bebouwing is niet toegankelijk voor amfibieën en in de perkjes zijn ook geen geschikte mogelijkheden om diep weg te kruipen, waardoor overwinterende soorten niet in het plangebied worden verwacht.

INVENTARISATIE

EFFECTEN Door de geplande ontwikkelingen kunnen mogelijk tijdens de werkzaamheden enkele exemplaren van gewone pad en bruine kikker worden gedood.

4.2.6

Reptielen

Over het algemeen bestaat het leefgebied van hagedissen en slangen uit ruige vegetatie die voldoende schuilmogelijkheden biedt en tevens voldoende open is om te kunnen zonnen, zoals overgangen tussen bos en heide en oude heidevelden. Ringslangen zijn gebonden aan waterrijke gebieden met op het land geschikte plekken om eieren te leggen.

In het plangebied zijn dergelijke biotopen niet aanwezig, derhalve worden geen reptielen in het plangebied verwacht.

4.2.7

Vissen

In en nabij het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, waardoor het plangebied niet geschikt is als leefgebied voor vissen. Er worden geen negatieve effecten op vissen verwacht.

4.2.8

Dagvlinders

GEGEVENS Het betreffende kilometerhok is volgens Het Natuurloket redelijk onderzocht op het voorkomen van dagvlinders in de periode van 1998 tot en met 2008. Aangezien geen ontheffingplichtige soorten zijn waargenomen, zijn gedetailleerde soortengegevens niet opgevraagd. De gebruikte gegevens zijn afkomstig uit het Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen'. De gegevens van het waarnemingenverslag uit de periode van 1999 tot en met 2006 worden weergegeven op basis van uurhokken. Deze gegevens zijn globaal, maar recent en lijken volledig. De bekende gegevens geven in combinatie met de terreingesteldheid, zoals deze is vastgesteld tijdens het veldbezoek, een voldoende beeld van deze soortengroep.

INVENTARISATIE Volgens het waarnemingenverslag zijn in het betreffende uurhok 30 soorten waargenomen, waarvan drie tabel 3-soorten (tevens rode lijstsoorten) en in totaal zes rode lijstsoorten (zie bijlage 3). Deze beschermde soorten en rode lijstsoorten komen voornamelijk voor in de natuurgebieden en zijn mede door het redelijk monotone aangeplante groen en de ligging in de bebouwde kom niet in het plangebied te verwachten. Algemene soorten van tuinen en parken als dagpauwoog, atalanta en klein koolwitje komen waarschijnlijk voor in het plangebied.

Atalanta

Klein koolwitje

Door de geplande ontwikkelingen worden geen negatieve effecten op beschermde soorten of soorten van de Rode lijst verwacht.

EFFECTEN

4.2.9

Libellen

De gebruikte verspreidingsgegevens van libellen zijn afkomstig uit het Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen'. De gegevens van het waarnemingenverslag worden weergegeven op basis van uurhokken uit de periode van 1999 tot en met 2006. Deze gegevens zijn globaal, maar recent en lijken volledig. De gegevens geven in combinatie met de terreingesteldheid, zoals deze is vastgesteld tijdens het veldbezoek, een voldoende beeld voor deze soortengroep.

GEGEVENS

Volgens het waarnemingenverslag zijn in het betreffende uurhok 26 soorten waargenomen, waarvan vier rode lijstsoorten (zie bijlage 4). In en nabij het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig waar soorten kunnen foerageren en zich kunnen voortplanten. Het plangebied maakt mogelijk deel uit van het foerageergebied van soorten die ook op enige afstand van water jagen. Dit zijn algemene soorten als lantaarntje, platbuik en paardenbijter.

INVENTARISATIE

Door de geplande ontwikkelingen worden geen negatieve effecten op beschermde soorten of soorten van de Rode lijst verwacht.

EFFECTEN

4.2.10

Overige ongewervelde soorten

De beschermde kevers en mieren zijn niet in het plangebied te verwachten. De beschermde mierensoorten komen voor in zandige bosgebieden. De oude eikenbomen voor vliegend hert zijn afwezig. Gestreepte waterroofkever is een soort van groot water in laagveen en poelen. Brede geelrandwaterroofkever is een soort van grote, permanent stilstaande wateren. Juchtleerkever en heldenbok worden binnen Nederland als uitgestorven beschouwd. Ditzelfde geldt waarschijnlijk voor rivierkreeft en Bataafse stroommossel. De wijngaardslak is gebonden aan het voorkomen van mergel.

Dergelijke biotopen zijn niet aanwezig in of nabij het plangebied.

Door de ontwikkelingen binnen het plangebied zullen geen effecten op beschermde overige ongewervelde soorten optreden.

Conclusie

5.1

Gebiedsbescherming

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 liggen op een voldoende afstand van het plangebied, zodat gezien de aard van de ingrepen geen negatieve effecten zijn te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig.

De Ecologische Hoofdstructuur ligt op korte afstand van het plangebied. Gezien de afgeschermdde ligging van het plangebied, het ontbreken van belangrijke onderlinge ecologische relaties en het beleidsgegeven dat externe werking niet wordt getoetst, zijn geen negatieve effecten op de Ecologische Hoofdstructuur te verwachten.

De activiteit is op het punt van de gebiedsbescherming van de Ecologische Hoofdstructuur niet in strijd met de Omgevingsvisie Overijssel.

Op beide punten is het aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, om deze visie te bevestigen.

5.2

Soortenbescherming

Ten aanzien van de soortenbescherming zijn vijf aspecten (van belang in de verdere procedure) in acht genomen:

- nadere inventarisatie;
- niet bedreigde waarden;
- bescherming vogels;
- vrijgestelde soorten;
- ontheffingen.

Van alle soorten is een voldoende beeld verkregen op basis van het veldbezoek en de overige gegevens. Nader onderzoek is niet nodig.

NADERE INVENTARISATIE

Van de volgende soortengroepen worden geen verbodsbepalingen overtreden in het plangebied:

NIET BEDREIGDE WAARDEN

- vaatplanten;
- vleermuizen;
- reptielen;
- vissen;
- dagvlinders;
- libellen;
- overige ongewervelde soorten.

BESCHERMING VOGELS

Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Er zijn in of in de omgeving van het plangebied geen permanent bewoonde nesten of belangrijke rust- of foerageergebieden van vogels aanwezig. Mogelijk broeden er enkele vrij algemeen voorkomende soorten in en rond het plangebied. Daarom kan men er in dit plangebied van uitgaan dat geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt of als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden begonnen en continu voortduren. Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustigere broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord. Indien wordt gekozen voor de tweede optie, moet het opgaand groen ruim voor aanvang van het broedseizoen worden verwijderd.

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli duurt.

In het plangebied is voor geen enkele soort de goede staat van instandhouding in het geding.

VRIJGESTELDE SOORTEN

In het plangebied komen enkele beschermde soorten voor in de groepen amfibieën en zoogdieren die worden verstoord door de werkzaamheden. Deze staan in tabel C. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor verstoring van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. De verboden in de artikelen 9, 10 en 11 gelden niet voor bosmuis. Ook gelden ze niet voor huisspitsmuis als deze zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

Tabel C. Soorten in het plangebied waarvoor een vrijstelling geldt

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Bruine kikker	<i>Rana Temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>

ONTHEFFINGEN

Uit het onderzoek blijkt dat er geen noodzaak is voor een ontheffingsaanvraag. De bestemmingsplanprocedure kan zonder problemen doorgang vinden, wanneer het bevoegd gezag de conclusie over de gebiedsbescherming bevestigt.

Bronnen

6.1

Veldbezoek

Het gebied is op 23 februari 2010 door de heer ing. E.J. Slot bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Er zijn hierbij plantensoorten genoteerd, maar verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een zwaar bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 3 °C en een matige oostenwind.

6.2

Media

- www.natuurloket.nl, overzicht recente en beschikbare gegevens van planten en dieren;
- www.ravon.nl, informatie over (verspreiding) van herpetofauna (waarnemingenoverzicht);
- www.waarneming.nl, verspreidingskaarten van planten en dieren die door vrijwilligers zijn verzameld.

6.3

Gegevens

Provincie Overijssel (2005), Ecologisch Kenniscentrum voor gegevens van vaatplanten, kreeftachtigen, kevers, libellen, vlinders, mieren, weekdieren, vissen, amfibieën, reptielen en zoogdieren.

6.4

Literatuur

- Wolf, J. de (eindred.), Basisrapport biodiversiteit Hardenberg, Hardenberg 2004.
- Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten 2005.
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, Zoogdieren van West-Europa, Stichting Uitgeverij KNNV en Vereniging Natuurmonumenten, Utrecht 1994.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, J.B.M. Thissen, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht 1992.

- Bode, A.D., A.J. Dijkstra, B. Hoekstra, R. Hoeve en R. Zollinger, De Zoogdieren van Overijssel: Voorkomen, verspreiding en ecologie van de in het wild levende zoogdieren, Waanders Uitgevers in samenwerking met de Zoogdierenwerkgroep Overijssel en Natuur en Milieu Overijssel, Zwolle 1999.
- Limpens, H., K. Mostert en W. Bongers, Atlas van de Nederlandse vleermuizen: Onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht 1997.
- Kapteyn, K., Vleermuizen in het landschap: Over hun ecologie, gedrag en verspreiding, Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs en Provincie Noord-Holland, Haarlem 1995.
- Hustings, F., J.-W. Vergeer, SOVON Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, Nederlandse fauna deel 5, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2002.
- Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2006, RAVON 27, jaargang 9 (3): blz. 48-64.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming, Nederlandse fauna deel 7, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2006.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, De Nederlandse libellen (Odonata) - Nederlandse fauna deel 4, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2002.
- Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen', EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

B i j l a g e n

1. Overige zoogdieren
2. Broedvogels
3. Vlinders
4. Libellen
5. Codes Rode lijst
6. Uitleg beschermingsregime

Bijlage 1. Overige zoogdieren in het uurhok 22-35 en in het kilometerhok 242-514 in en rond het plangebied (atlas en basisrapport)

Nederlandse naam	Waarneming		Rode lijst	Beschermingsregime
	22-35	242-514		
Bospitsmuis	x			Tabel 1
Bruine rat	x			
Das	a			Tabel 3 (bijlage 1)
Egel	x	x		Tabel 1
Haas	x	x		Tabel 1
Huisdier		x		
Konijn	x	x		Tabel 1
Mol	x	x		Tabel 1
Muskusrat	x	x		
Ree	x			Tabel 1
Tweekleurige bosspitsmuis	x			Tabel 1
Vos		x		Tabel 1
Woelrat	x			Tabel 1

x = vangst of vondst

= braakbalvondst

Bijlage 2. Broedvogels in het uurhok 22-35 in en rond het plangebied (atlas)

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Bergeend	m		Vogels
Blauwe Reiger	z		Vogels
Boerenzwaluw	w/z	GE	Vogels
Bonte Vliegenvanger	w		Vogels
Boomklever	z		Vogels
Boomkruiper	w/z		Vogels
Boomleeuwerik	w		Vogels
Boompieper	w/z		Vogels
Boomvalk	z		Vogels
Bosrietzanger	w/z		Vogels
Braamsluiper	w/z		Vogels
Buizerd	z		Vogels
Ekster	w/z		Vogels
Fazant	w/z		Vogels
Fitis	w/z		Vogels
Fuut	z		Vogels
Gaai	w/z		Vogels
Geelgors	w		Vogels
Gekraagde Roodstaart	w		Vogels
Gele Kwikstaart	w/z	GE	Vogels
Gierzwaluw	z		Vogels
Glanskop	w		Vogels
Goudhaantje	z		Vogels
Grasmus	w/z		Vogels
Graspieper	w/z	GE	Vogels
Grauwe Vliegenvanger	w/z	GE	Vogels
Groene Specht	w	KW	Vogels
Groenling	w/z		Vogels

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Grote Bonte Specht	w/z		Vogels
Grote Lijster	w/z		Vogels
Grutto	z	GE	Vogels
Heggenmus	w/z		Vogels
Holenduif	w/z		Vogels
Houtduif	w/z		Vogels
Huismus	w/z	GE	Vogels
Huiszwaluw	z	GE	Vogels
Indische gans	m		
Kauw	w/z		Vogels
Kerkuil	z	KW	Vogels
Kievit	w/z		Vogels
Kleine Karekiet	w/z		Vogels
Kneu	w/z	GE	Vogels
Knobbelzwaan	z		Vogels
Koekoek	w/z	KW	Vogels
Koolmees	w/z		Vogels
Kuifeend	z		Vogels
Mandarijneend	z		
Matkop	w/z	GE	Vogels
Meerkoet	w/z		Vogels
Merel	w/z		Vogels
Nachtegaal	w	KW	Vogels
Nijlgans	w		
Ooievaar	z		Vogels
Patrijs	z	KW	Vogels
Pimpelmees	w/z		Vogels
Ransuil	z		Vogels
Rietgors	w/z		Vogels
Ringmus	w/z	GE	Vogels
Roek	z		Vogels
Roodborst	w/z		Vogels
Scholekster	w/z		Vogels
Slobeend	z	KW	Vogels
Soepeend	w/z		
Soepgans	w/z		
Sperwer	z		Vogels
Spotvogel	w/z	GE	Vogels
Spreeuw	w/z		Vogels
Staatmees	w/z		Vogels
Steenuil	z	KW	Vogels
Tjiftjaf	w/z		Vogels
Torenvalk	z		Vogels
Tuinfluitier	w/z		Vogels
Tureluur	z	GE	Vogels
Turkse Tortel	w/z		Vogels
Veldleeuwerik	w/z	GE	Vogels
Vink	w/z		Vogels
Waterhoen	w/z		Vogels
Wielewaal	z	KW	Vogels

Nederlandse naam	Waarneming	Rode lijst	Beschermingsregime
Wilde Eend	w/z		Vogels
Winterkoning	w/z		Vogels
Witte Kwikstaart	w/z		Vogels
Wulp	z		Vogels
Zanglijster	w/z		Vogels
Zomertortel	z	KW	Vogels
Zwarte Kraai	w/z		Vogels
Zwarte Mees	w/z		Vogels
Zwarte Roodstaart	w/z		Vogels
Zwartkop	w/z		Vogels

m = mogelijk

w = waarschijnlijk

z = zeker

Bijlage 3. Vlinders in het uurhok 22-35 in en rond het plangebied (waarnemingenverslag)

Nederlandse naam	Waarneming		Rode lijst	Beschermingsregime
	1999-2001	2002-2006		
Argusvlinder	x	x		
Atalanta	x	x		
Bont zandoogje		x		
Boomblauwtje	x	x		
Bruin zandoogje	x	x		
Bruine vuurvlinder	x		KW	
Dagpauwoog	x	x		
Distelvlinder	x	x		
Eikenpage	x	x		
Geelsprietdikkopje	x	x		
Gehakelde aurelia	x	x		
Gele luzernevlinder	x			
Groentje		x		
Groot dikkopje	x		GE	
Groot koolwitje	x	x		
Heideblauwtje	x		KW	Tabel 3 (bijlage 1)
Heivlinder	x		GE	
Hooibeestje	x	x		
Icarusblauwtje	x	x		
Keizersmantel	x		VN	Tabel 3 (bijlage 1)
Klein geaderd witje	x	x		
Klein koolwitje	x	x		
Kleine vos	x	x		
Kleine vuurvlinder	x	x		
Koevinkje	x	x		
Koninginnenpage		x		
Landkaartje	x	x		
Oranje zandoogje	x	x		
Oranjetipje	x	x		
Rouwmantel	x		VN	Tabel 3 (bijlage 1)
Zwartsprietdikkopje	x	x		

Bijlage 4. Libellen in het uurhok 22-35 in en rond het plangebied (waarnemingenverslag)

Nederlandse naam	Waarneming		Rode lijst Beschermingsregime
	1999-2001	2002-2006	
Bandheidlibel		x	GE
Beekrombout	x	x	BE
Blauwe breedscheenjuffer		x	
Blauwe glazenmaker		x	
Bloedrode heidelibel	x	x	
Bruine glazenmaker	x	x	
Bruinrode heidelibel		x	
Gewone oeverlibel		x	
Gewone pantserjuffer	x	x	
Glassnijder		x	KW
Grote keizerlibel		x	
Grote roodoogjuffer		x	
Houtpantserjuffer		x	
Kleine roodoogjuffer		x	
Lantaarntje	x	x	
Metaalglanslibel	x	x	
Paardenbijter		x	
Platbuik		x	
Smaragdlibel		x	
Steenrode heidelibel	x	x	
Tengere pantserjuffer		x	KW
Variabele waterjuffer	x	x	
Vuurjuffer		x	
Watersnuffel		x	
Weidebeekjuffer	x	x	
Zwarte heidelibel	x	x	

Bijlage 5. Codes Rode lijst

BE	Bedreigd
EB	Ernstig Bedreigd
GE	Gevoelig
KW	Kwetsbaar
OG	Onvoldoende Gegevens
NB	Niet Beschouwd, standaardlijstsoort
TNB	Thans Niet Bedreigd
UW	Uitgestorven (wereldschaal)
UWW	In het Wild uitgestorven (wereldschaal)
VN	Verdwenen uit Nederland
VN*	Verdwenen uit Nederland voor 1900
VNW	In het wild verdwenen (Nederland)

Bijlage 6. Uitleg beschermingsregime

Soorten in tabel 1

Dit betreft de soorten die in de AMvB 2004 ex artikel 75 van de Flora- en faunawet worden omschreven als 'algemene soorten'. Ze zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze 'algemene soorten' geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld.

Soorten in tabel 2

Dit betreft de soorten die in de AMvB 2004 ex artikel 75 van de Flora- en faunawet worden omschreven als 'overige soorten'. Voor deze 'overige soorten' geldt, in het kader van de Flora- en faunawet, een vrijstelling mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring (zie hierna). Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing zal worden verleend als:

- er geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- zorgvuldig wordt gehandeld.

Dit houdt in elk geval in dat de werkzaamheden geen wezenlijke invloed hebben op de soort. Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Verder moet voorafgaand aan de werkzaamheden in redelijkheid alles worden verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat dieren worden gedood of verwond en verblijfplaatsen worden beschadigd. Hierdoor ligt het voor de hand dat in ieder geval buiten het broedseizoen zal moeten worden gewerkt.

Soorten in tabel 3

Dit betreft de soorten die worden genoemd in bijlage 1 van de AMvB 2004 ex artikel 75 van de Flora- en faunawet of in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Ontheffing voor deze soorten wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. Voor verstoring van deze soorten kan slechts ontheffing worden verleend als aan de volgende drie voorwaarden wordt voldaan:

- als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- als er geen alternatief is voor de werkzaamheden;
- als sprake is van een specifiek in de wet of de AMvB genoemde omstandigheid, bijvoorbeeld de bedreiging van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, bestendig gebruik en uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Gedragscodes voor soortenbescherming

Een gedragscode wordt noodzakelijk om van bepaalde vrijstellingen te kunnen gebruikmaken. De code moet door een sector of ondernemer worden opgesteld en worden goedgekeurd door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Een gedragscode maakt op systematische wijze duidelijk hoe aan de voorwaarden van de vrijstelling kan worden voldaan. Belangrijke elementen hierbij zijn de begrippen 'zorgvuldig handelen' en 'al het redelijke doen' om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Daarbij moet:

- een inventarisatie worden verricht naar beschermde soorten in het plangebied (door een deskundige);
- een plan van aanpak worden opgesteld voor het voorkomen van verstoring van de beschermde soorten;
- tevens een plan van aanpak worden opgesteld om verblijfplaatsen die voor langere periode worden gebruikt, te beschermen;
- bijzondere aandacht worden besteed aan soorten van de Rode lijst, bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bijlage 1 van de Vogelrichtlijn;

en tot slot:

- mogen geen werkzaamheden worden uitgevoerd die in strijd zijn met de verbodsbepalingen in de voor soorten meest kwetsbare periode.

Vogels

Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd. Bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke inrichting geldt vrijstelling van de verboden als wordt gehandeld volgens een goedgekeurde gedragscode.

Als er geen gedragscode is, moet worden nagegaan of verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden. In dergelijk geval is het mogelijk ontheffing aan te vragen. Men kan ook buiten het broedseizoen werken of starten voor het broedseizoen en de werkzaamheden continu laten voortduren waardoor geen verbodsbepalingen worden overtreden. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli duurt.

Colofon

Opdrachtgever
Beter Wonen Vechtdal

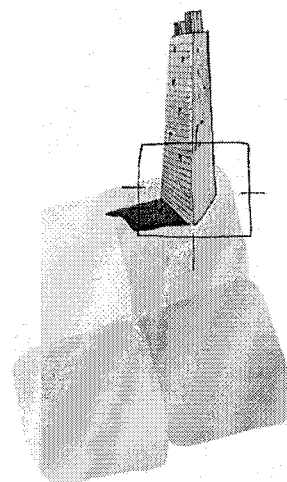
Contactpersoon
De heer K. van der Veen

Rapport
De heer ing. E.J. Slot
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
Mevrouw drs. H. Vegelin
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
115.31.50.00.13

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort